



UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Procediment per al canvi de nom de les persones trans* i no-binàries de la Universitat de Barcelona

Actualització acordada en Consell de Direcció de 14 de maig de 2024

Índex

1) Introducció.....	3
2) Seguiment.....	4
3) Marc normatiu.....	4
Universitat de Barcelona.....	4
Catalunya	4
Estat espanyol.....	5
Europa.....	5
4) Canvi de nom sentit dins l'àmbit universitari.....	5
Objectiu.....	5
Àmbit d'aplicació	6
Terminis.....	6
Procediment.....	6
a. Sol·licitud	6
b. Revisió de la sol·licitud.....	7
c. Comunicació dels canvis	7
Catàleg de prestacions.....	7
5) Canvi de nom d'ús legal.....	8
Objectiu.....	8
Àmbit d'aplicació	8
Terminis.....	8
Procediment.....	8
Efectes.....	9
ANNEX 1. GLOSSARI	10
ANNEX 2. DRET D'INFORMACIÓ RELATIU AL TRACTAMENT DE DADES PERSONALS .	12

1) Introducció

Aquest document descriu el procediment i les condicions que la Universitat de Barcelona estableix perquè les persones trans* i les persones intersexuals, o les que no encaixen en el binarisme home-dona, siguin tractades i anomenades d'acord amb el nom sentit, el nom d'ús preferent, independentment que concordi o no amb el sexe registral. Té com a antecedent el «Procediment pel canvi de nom de les persones transsexuals i transgènere de la comunitat UB», aprovat pel Consell de Govern en data 21 de setembre de 2016, del qual és una actualització, d'acord amb les noves normatives que inclouen les persones no-binàries.

El procediment de canvi de nom té en consideració el dret a la igualtat i a la no-discriminació, la salvaguarda de la dignitat i el dret a la integritat moral i a la intimitat de les persones. Des d'aquest marc normatiu, es té en compte la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones (BOE, núm. 65), com a precedent de les actuals lleis vigents en les quals s'empara, que són les següents: la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia; i la Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI (BOE, núm. 51). També té en compte l'Acord del Govern 45/2022, de 15 de març, que aprova l'Estratègia per incorporar la referència al no-binarisme, al nom sentit i a la diversitat familiar en els documents administratius i en els sistemes d'informació. En l'àmbit universitari, té en consideració el III Pla d'igualtat de la Universitat de Barcelona, aprovat pel Consell de Govern el 7 d'octubre de 2020, i el Protocol de la Universitat de Barcelona per a la prevenció, la detecció i l'actuació contra les situacions d'assetjament sexual o per raó de sexe, identitat de gènere o orientació sexual, i altres conductes masclistes o LGTBIQ+ fòbiques, aprovat pel Consell de Govern el 13 de maig de 2022.

Les sol·licituds de canvi de nom que es preveuen en aquest procediment no són sol·licituds d'exercici del dret de rectificació previst per l'article 16 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

Tot el personal de la UB que tingui accés a informació o a dades relatives als procediments regulats en aquest protocol n'ha de respectar la confidencialitat.

2) Seguiment

La responsabilitat del seguiment i millora d'aquest procediment recau en la Unitat d'Igualtat i en la Comissió d'Igualtat de la Universitat de Barcelona, delegada del Consell de Govern.

3) Marc normatiu

Universitat de Barcelona

III Pla d'igualtat de la Universitat de Barcelona, aprovat pel Consell de Govern el 7 d'octubre de 2020. [\[enllaç\]](#)

Protocol de la Universitat de Barcelona per a la prevenció, la detecció i l'actuació contra les situacions d'assetjament sexual o per raó de sexe, identitat de gènere o orientació sexual, i altres conductes masclistes o LGTBIQ+ fòbiques, aprovat pel Consell de Govern el 13 de maig de 2022. [\[enllaç\]](#)

Catalunya

Acord del Govern 45/2022 de 15 de març, que aprova l'Estratègia per incorporar la referència al no-binarisme, al nom sentit i a la diversitat familiar en els documents administratius i en els sistemes d'informació.

Articles 13 i 23 de la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia (DOCG, núm. 6730). [\[enllaç\]](#)

Llei 19/2020 de 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació. [\[enllaç\]](#)

Article 1 del Protocol per a la no-discriminació per identitat de gènere del col·lectiu de persones transgènere, intersexuals, transsexuals immerses en els processos administratius relacionats amb l'accés a les universitats del sistema universitari de Catalunya, aprovat pel Consell Interuniversitari de Catalunya el 21 de febrer de 2017.

Article 40.8 de l'Estatut d'autonomia que estableix que «els poders públics han de promoure la igualtat de totes les persones amb independència de l'origen, la nacionalitat, el sexe, la raça, la religió, la condició social o l'orientació sexual, i també han de promoure l'erradicació del racisme, de l'antisemitisme, de la xenofòbia, de l'homofòbia i de qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones». [\[enllaç\]](#)

Estat espanyol

Articles 20-22 i 49 de la Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI (BOE, núm. 51). [\[enllaç\]](#)

Europa

Resolucions del Parlament Europeu del 8 de febrer de 1994, del 18 de gener de 2006 i del 24 de maig de 2012, relatives a la igualtat de drets de lesbianes i gais i a la lluita contra la discriminació i l'homofòbia.

Directiva 2000/78/CE del Consell, del 27 de novembre de 2000, relativa a l'establiment d'un marc general per a la igualtat de tracte en la feina i l'ocupació. [\[enllaç\]](#)

Article 21 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, per mitjà del qual es consagra, entre d'altres, la prohibició de discriminació per orientació sexual com a dret primari de la Unió.

Discurs per a l'Estat de la Unió, del 12 de novembre de 2020, en què es presenta la Primera estratègia per a la igualtat de les persones lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals, no-binàries, intersexuals i queer (LGBTIQ) de la Unió Europea 2020-2025.

4) Canvi de nom sentit dins l'àmbit universitari

L'article 23.1 de la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, incorpora la necessitat que dins l'àmbit universitari s'estableixin les condicions perquè les persones siguin tractades i anomenades pel nom d'acord amb la seva identificació de gènere (nom sentit), encara que siguin menors d'edat.

El «canvi de nom sentit dins l'àmbit universitari» suposa la utilització del nom sentit a efectes dels àmbits i procediments que es regulen en el present document, a demanda de la persona interessada.

Objectiu

Facilitar el canvi de nom, a la persona interessada, en l'activitat que desenvolupa a la UB. Això implica la utilització del nom sentit, que substitueix el nom legal, en tot allò regulat en el present document i que no tingui implicacions legals a la UB. En conseqüència, no implica el canvi de sexe en la documentació i només té efectes a nivell intern de la Universitat de Barcelona.

Àmbit d'aplicació

Aquest procediment s'aplica a l'alumnat de la UB i al personal amb vinculació laboral o funcional de la UB (personal docent i investigador, i personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis) que el sol·liciti.

D'acord amb la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, article 23.4, en l'àmbit universitari s'han de garantir les condicions per tal que les persones trans* siguin tractades amb el nom amb el qual s'identifiquen, d'acord amb el seu gènere, encara que no hagin modificat el sexe registralment, i no és necessari cap diagnòstic de disfòria de gènere ni cap tractament mèdic.

Terminis

El procés de canvi de nom sentit no pot excedir els 15 dies hàbils des del moment en què s'accepta la sol·licitud de la persona interessada, respectant els dies de tancament de la UB.

Procediment

Per preservar el principi de confidencialitat, la Universitat de Barcelona estableix com a finestra única la Unitat d'Igualtat de la UB, que fa funcions d'intermediària entre la persona interessada i la Universitat.

Els centres docents i les unitats de la UB als quals arribi la consulta o demanda de canvi de nom han de derivar el cas a la Unitat d'Igualtat de la UB.

El procediment de canvi de nom sentit dins l'àmbit universitari consta de tres fases:

a. Sol·licitud

La persona interessada ha de presentar la sol·licitud a través del [formulari de canvi de nom](#) del web de la Unitat d'Igualtat, o de l'App SocUB, amb indicació del nom sentit (nom que vol utilitzar).

Una via alternativa d'accés al procediment de canvi de nom sentit dins l'àmbit universitari és la cinta de preinscripció universitària de l'alumnat de grau. En aquest cas, quan l'Àrea de Comunitat Universitària rep les dades des de l'Oficina de Preinscripció de la Generalitat, detecta els casos i inicia el procediment d'alta del nom sentit al GIGA. Seguidament, Gestió Acadèmica passa la relació d'alumnes a la Unitat de Planificació Academicodocent i aquesta comunica els casos a la Unitat d'Igualtat i a les secretaries d'estudiants i docència afectades.

b. Revisió de la sol·licitud

La Unitat d'Igualtat de la UB revisa i valida la sol·licitud, i tot seguit la trameta, d'una banda, a la Unitat de Planificació Acadèmicodocent (en el cas de l'alumnat) o a la Unitat Tècnica de Perseu (en el cas del PDI i PTGAS), segons el col·lectiu al qual pertanyi la persona que ha presentat la sol·licitud, i, de l'altra, a l'Oficina d'Administració Electrònica.

Tant la Unitat de Planificació Acadèmicodocent com la Unitat Tècnica de Perseu es posen en contacte amb l'Àrea TIC per fer efectius els canvis i, un cop fets, n'informen la Unitat d'Igualtat de la Universitat de Barcelona.

c. Comunicació dels canvis

Un cop fets els canvis, les unitats i serveis implicats n'informen la Unitat d'Igualtat de la UB, que comunica a la persona sol·licitant que les modificacions efectuades ja són vigents.

Paral·lelament, si qui ha fet la sol·licitud forma part del col·lectiu d'alumnes, la Unitat d'Igualtat es posa en contacte amb el cap o la cap de secretaria de la facultat corresponent perquè faci arribar al professorat el canvi de nom.

Catàleg de prestacions

El canvi de nom sentit en l'àmbit universitari té efectes en:

Tipologia	Col·lectiu UB
Correu electrònic	Alumnat, PDI, PTGAS
Nom de persona usuària (Sistema d'informació de gestió acadèmica -GIGA-, llistats de classe)	Alumnat
Carnet de la UB i fotografia	Alumnat, PDI, PTGAS
Nom de persona usuària a la intranet de la UB i a les principals aplicacions corporatives	Alumnat, PDI, PTGAS
Ús del nom sentit en els tràmits dels programes de mobilitat	Alumnat, PDI, PTGAS

5) Canvi de nom d'ús legal

L'article 49.2 de la Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI, referent a l'adequació de documents a la menció registral relativa al sexe, cita textualment:

«La persona interesada o su representante voluntario o legal podrán solicitar la reexpedición de cualquier documento, título, diploma o certificado ajustado a la inscripción registral rectificadora, a cualquier autoridad, organismo o institución pública o privada, cualquiera que sea su naturaleza. En la nueva expedición de dichos documentos se garantizará, en todo caso, por las autoridades, organismos e instituciones que los expidieron en su momento, la adecuada identificación de la persona a cuyo favor se expidan los referidos documentos, en su caso, mediante la oportuna impresión en el duplicado del documento del mismo número de documento nacional de identidad o la misma clave registral que figure en el original.»

Objectiu

Fer efectiu, a petició de la persona interessada, el canvi de nom legal i/o de sexe de les persones trans* i no-binàries de la comunitat UB que estiguin en disposició d'un DNI, o d'una altra documentació legal homòloga com ara el passaport, la targeta d'identitat d'estranger (TIE) o el número d'identitat d'estranger (NIE), amb el nom i/o el sexe actualitzats.

Àmbit d'aplicació

Aquest procediment s'aplica a l'alumnat de la UB i al personal amb vinculació laboral o funcional de la UB (personal docent i investigador, i personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis) que hagi modificat l'assignació de sexe i/o el nom propi en el Registre Civil i que tingui el DNI actualitzat, o la documentació legal homòloga com ara el passaport, la targeta d'identitat d'estranger (TIE) i el número d'identitat d'estranger (NIE).

Terminis

El procés de canvi de nom legal no pot excedir els 15 dies hàbils des del moment en què s'accepta la sol·licitud de la persona interessada, respectant els dies de tancament de la UB.

Procediment

Quan la persona interessada ha modificat l'assignació de sexe i/o el nom propi en el Registre Civil i té el DNI actualitzat, o la documentació legal homòloga, té dues vies possibles per fer efectiu el tràmit de comunicació del canvi de nom legal.

Una via és amb l'acompanyament de la Unitat d'Igualtat de la Universitat de Barcelona, que fa d'intermediària amb la secretaria d'estudiants i docència (SED) de la facultat corresponent en el cas de l'alumnat, o amb la Unitat Tècnica de PERSEU en el cas del PDI i PTGAS.

La segona via és que la persona interessada es posi en contacte directament amb la SED o la Unitat Tècnica de PERSEU, segons correspongui, per comunicar el canvi de nom legal.

Una vegada es comunica el canvi de nom legal, tant la Unitat d'Igualtat de la Universitat de Barcelona, si se n'ha sol·licitat l'acompanyament, com la SED i la Unitat Tècnica de PERSEU, en un termini màxim de 15 dies hàbils, han d'informar la persona interessada que el canvi ja s'ha fet efectiu.

Efectes

El canvi de nom d'ús legal té efectes a tots els àmbits de la UB en què es requereixi aquesta dada personal.

En el cas que es vulgui el duplicat d'un títol acadèmic ja expedit, per tal d'actualitzar-lo amb el nom actual, la persona interessada s'ha d'adreçar a la secretaria d'estudiants i docència de la seva facultat per tal d'iniciar el tràmit. En els supòsits de canvi de nom per adequació a la menció registral relativa al sexe, la persona interessada està exempta de pagar la taxa pel duplicat.

ANNEX 1. GLOSSARI

Bifòbia Conjunt de sentiments, actituds i comportaments negatius envers les persones bisexuals, present a tots els nivells socials. S'articula mitjançant la negació, la invisibilitat, la marginació, l'exclusió i qualsevol altre tipus de violència envers les persones bisexuals. (Font: Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals)

Bisexualitat Orientació sexual (distinta de l'heterosexualitat i de l'homosexualitat) que es defineix com la capacitat de sentir atracció sexual, emocional i/o romàntica envers les persones, independentment del seu gènere. (Font: Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals)

Homofòbia Odi, rebuig, aversió, prejudici o discriminació contra les persones que tenen preferències sexuals diverses a l'heterosexualitat, i que pot tenir un efecte pejoratiu sobre els drets d'aquestes persones. (Font: [UBTERM: Glossari d'igualtat de gènere](#))

Identitat de gènere Identitat de la persona quant al seu gènere. Sentiment de pertinença i identificació de les persones amb un, diversos o cap gènere determinat, i que no té perquè coincidir amb el sexe o el gènere atorgat socialment.

Nom sentit Nom amb què vol ser anomenada una persona, diferent del seu nom de naixement, i d'acord amb la seva identitat de gènere. (Font: [Diccionari LGBT \(lèsbic, gai, bisexual, trans\)](#) de Marta Breu). Nom d'ús preferent. (Font: [Llei 11/2014](#))

Orientació sexual Facultat d'una persona de sentir desig o atracció física o afectiva per una persona de sexe distint (orientació heterosexual), del mateix sexe (orientació homosexual) o amb independència del seu sexe (orientació bisexual). Una persona transsexual, per tant, pot ser heterosexual, homosexual o bisexual. (Font: Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals)

Transfòbia Odi, rebuig, aversió, prejudici o discriminació contra les persones transgènere o transsexuals, que pot tenir un efecte negatiu sobre els seus drets. (Font: [UBTERM: Glossari d'igualtat de gènere](#))

Transgènere 1. Dit de la persona que no s'identifica amb el gènere que li va ser assignat en néixer segons les seves característiques biològiques, sigui perquè se sent del gènere contrari o bé perquè la seva identitat no s'ajusta a les categories de gènere tradicionalment establertes. 2. Varietat de comportaments i característiques (i no tan sols atributs físics) que en una mateixa persona deixen d'estar vinculats només a un dels dos sexes masculí i femení. (Font: [UBTERM: Glossari d'igualtat de gènere](#))

Trans* S'utilitza el terme *trans* amb asterisc en el títol així com al llarg del document, al tractar-se d'un concepte paraigua que pot incloure diferents expressions i identitats de gènere, com ara *transgènere*, *transsexual*, *dona trans*, *home trans*, *persona no-binària*, *travesti*, *persona transmasculina*, *persona transfemenina*, *agènere*, entre d'altres.

Transsexual Dit de la persona que s'ha sotmès a operacions o tractaments físics

vinculats al canvi de sexe o d'atributs sexuals. Es diferencia de transgènere (vegeu *transgènere*). (Font: [UBTERM: Glossari d'igualtat de gènere](#))

ANNEX 2. DRET D'INFORMACIÓ RELATIU AL TRACTAMENT DE DADES PERSONALS

Responsable del tractament	Secretaria General de la Universitat de Barcelona Gran Via de les Corts Catalanes, 585, 08007 Barcelona secretaria.general@ub.edu
Finalitat del tractament	Gestionar el procediment de canvi de nom.
Base jurídica	La base jurídica és el compliment d'una missió realitzada en interès públic (Llei orgànica 2/2023, de 22 de març, del Sistema Universitari, Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya, i Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia).
Termini de conservació de les dades	Les dades es conserven durant el temps necessari per complir la finalitat per a la qual s'han recollit i determinar les possibles responsabilitats que se'n puguin derivar.
Destinataris	Els destinataris de les dades són la mateixa universitat i, si n'hi ha, els encarregats del tractament. No es preveu la cessió de dades a altres tercers, tret que sigui d'obligació legal.
Drets de les persones	Podeu exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, oposició, portabilitat i limitació del tractament de les dades mitjançant un escrit adreçat a la Secretaria General de la Universitat de Barcelona per correu postal (Gran Via de les Corts Catalanes, 585, 08007 Barcelona) o per correu electrònic (secretaria.general@ub.edu). Cal que hi adjunteu una fotocòpia del DNI o d'un altre document vàlid que us identifiqui.
Delegat de protecció de dades	Si considereu que aquests drets no s'han atès adequadament, podeu comunicar-ho al delegat de protecció de dades de la Universitat de Barcelona per correu postal (Gran Via de les Corts Catalanes, 585, 08007 Barcelona) o per correu electrònic (protecciondedades@ub.edu).
Autoritat de control	També podeu presentar una reclamació davant de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.